

TADEUSZ MROCZEK

ur. 1929; Janów Podlaski

Miejsce i czas wydarzeń	Janów Podlaski, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", Żydzi, okupacja niemiecka, Zagłada

Zagłada Żydów w Janowie Podlaskim

Wspominałem już, jak przyszli Sowieci na te dwa tygodnie, no to ludność żydowska sprzyjała tym Sowietom. Sprzyjała, wywieszali czerwone flagi przy swoich mieszkaniach, powstała ta milicja żydowska. Właściwie rządy w Janowie, można powiedzieć, że w tym czasie przejęli Żydzi. Nie powiem, żeby mówiło się, że komuś krzywdę jakąś urządzili, jeżeli chodzi o naszą ludność, ale też takie zdarzenia: „Ano, Panie sąsiedzie, a dlaczego Pan nie wywiesił [flagi]?” Sąsiad z drugiej strony był akurat tym milicjantem, młody zresztą taki chłopak.

No i okupacja, czyli w roku [19]40 podjechały furmanki chłopskie pod wszystkie mieszkania żydowskie, takie było polecenie, i załadowali się Żydzi na te furmanki, biorąc tam co nieco, co mogli, co uważali za stosowne. Mnóstwo tych furmanek chłopskich. No i tych Żydów z Janowa wywieźli. Mówiło się też, że przy tym załadunku na furmanki to bardzo energiczna była w swoim działaniu ta milicja żydowska. Właściwie to Niemcy ich powołali, broni im nie dali, ale dali im pałki. I ci żydowscy milicjanci tych swoich rodaków... zresztą razem z nimi pojechali. Inna rzecz, że na to patrzyli Niemcy, no więc oni też byli może między młotem a kowadłem, no bo Niemcy ich zorganizowali, zrobili tymi milicjantami, no to liczyli może, że inaczej będą traktowani. W każdym razie były takie obrazki, że taki milicjant tam Żydówkę poganiał: „Prędzaj, prędzaj, prędzaj, siadaj tutaj!”, przy tym załadunku na te furmanki. No i Żydzi wyjechali. Potem mieszkania po tych Żydach zajmowały już rodziny polskie. Akurat to mieszkanie przylegające do naszego domu, no to znalazło się w zainteresowaniu dyrektora stadniny, chyba z tego względu, że pracownikowi jakiemuś musiał dać mieszkanie. No i tam zamieszkał człowiek z dużą ilością dzieci.

Data i miejsce nagrania	2019-04-04, Lublin
Rozmawiał/a	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"